

Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	wethouder W. Steeghs
Behandelend ambtenaar	:	Mevrouw M. Guijt
Zaaknummer		90780-2020
Bijlagen	:	--
Datum B&W vergadering	:	15 december 2020

Onderwerp: Evaluatie autisme expert

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van

De resultaten van de pilot met de autisme expert gedurende 2020.

Inleiding

In 2019 heeft het college besloten een pilot van 3 maanden met een autisme expert te starten. Na deze pilot is er, op basis van positieve resultaten, besloten om deze pilot tot het einde van het jaar door te zetten. De pilot levert goede resultaten op en geeft reden tot het voortzetten van de samenwerking met de autisme expert.

In de gemeente Papendrecht is het voorbeeld van Gemert-Bakel genomen als goed voorbeeld om mogelijk een pilot te starten in hun gemeente met de autisme expert. Dit naar aanleiding van een congres over beheersing van de uitgaven in de jeugdhulp van de KeyGroup waarbij de autisme expert is aangehaald door onze gemeente en waarna contact is geweest tussen ambtenaren van beide gemeenten.

In het collegevoorstel wordt ASS regelmatig benoemd. ASS is een afkorting voor AutismeSpectrumStoornis.

Kernboodschap

Tijdens de evaluatie van de autisme expert zijn er verschillende argumenten naar boven gekomen waardoor de effectiviteit, en het belang van deze inzet getoond wordt. Hieronder staan deze argumenten genoemd.

Met een lokale autisme-expert werken we volgens de visie binnen het Sociaal Domein: lokaal, dichtbij de inwoner;

Het voorliggende aanbod wordt versterkt. Conform het beleidskader Sociaal Domein werken wij lokaal en dichtbij de inwoner. Dit faciliteren wij door een expert in de gemeente te laten werken. Bij een beschikking moeten de cliënten vaak naar buiten de woonplaats. Nu worden ze thuis geholpen. Daarnaast is en blijft de bewaking van de kwaliteit de verantwoordelijkheid van de jeugdzorgaanbieder.

Door directe sturing kunnen we beter transformeren;

Bij beschikkingen hebben we geen invloed op de zorg die geleverd wordt. Omdat we zelf de autisme-expert inzetten, kunnen we haar meenemen in de transformatiegedachte. Hierdoor zijn er meerdere voordelen die in de volgende argumenten benoemd worden.

Normaliseren in plaats van problematiseren;

In onze samenleving zijn in de afgelopen decennia ideeën ontstaan over zorg, die nood hebben aan nuancering. Maatschappelijke ideeën over 'gezond' en 'niet gezond' zijn bijzonder vernauwd. Het gevolg daarvan is, dat er veel als 'niet gezond' beschouwd wordt. Dat suggereert in zichzelf dat er behoefte is aan 'genezing' of 'herstel'. Als team Jeugd wordt er gekeken door de 'ouder-bril' naar de effecten van deze ideeën. Daar wordt gezien dat ouders

snel naar hulpverlening neigen, wanneer hun kind op een of andere manier niet helemaal aan deze smalle norm voldoet. Met daarbij veel vragen naar onderzoek en diagnostiek enerzijds, en behandeling en begeleiding anderzijds, tot gevolg. De eerdere ervaring van de autisme expert bij het verlenen van deze behandeling en begeleiding is dat het heel vaak niet oplevert wat men er vooraf van dacht. Ook is de expert opgevallen dat er vaak ongewenste effecten waren van hulpverlening. Bijvoorbeeld in de identiteitsontwikkeling van kinderen die op jonge leeftijd gemarkeerd werden als 'aangetoond anders', of in het ouderschap in gezinnen waar de hulpverlener kwam vertellen 'hoe je met je kind moet praten'.

Meer inzet van het (lokale) netwerk;

Regelmatig wordt de autisme expert betrokken bij het schoolgaan van kinderen en jongeren. Omdat de autisme expert niet cliënt gebonden in contact hoeft te zijn met scholen (zoals bij een beschikking wel de procedure is), begeleidt de autisme expert ook leerkrachten, en denkt zij mee in de samenwerking tussen scholen en leerlingen en hun ouders. Hierin kan de autisme expert een intermediaire rol spelen. Ook hier is er soms een diagnose ASS, maar vaak ook slechts een vermoeden.

Huisartsen kunnen de autisme expert, cliënt gebonden of niet, benaderen om mee te denken in de systemische complexiteiten rond het thema ASS.

Vanuit de laagdrempelige rol binnen de gemeente van de autisme expert willen wij de expert inzetten om in het vervolg van de pilot een verbindende rol te spelen tussen ouders, om hun netwerken te verstevigen. Om deze rol goed in de steigers te zetten, is de autisme expert aangehaakt bij de ouderbijeenkomsten die door MEE georganiseerd zijn rond het thema ASS.

Voorkomen van de vraag voor diagnostiek omdat er een expert is die tips en tools kan geven;

In het team van consultants geeft de autisme expert meer inzicht in de systeemtheoretisch kijk op zorg. Dat geeft nieuwe inzichten en mogelijkheden in de zorg voor, en ondersteuning van de mensen in de gemeente. Samen wordt gezocht naar betere zorg, en een breder normaal (zie ook normaliseren).

In gezinnen waar (mogelijk) ASS speelt, begeleidt de autisme expert kinderen, maar ook ouders. Doordat de expert de problematiek rondom ASS kent, en erkent, heeft de expert snel mandaat van ouders om verder met hen te kijken naar hoe eenieder in het gezin zich staande kan houden binnen verschillende contexten.

Ook denkt de autisme expert mee met consultants uit het sociaal domein in casuïstiek waarin (een vermoeden van) ASS speelt. Consultants kunnen met deze coaching sneller/ langer zelf ondersteuning bieden aan gezinnen, wanneer er (mogelijk) sprake is van ASS.

Door verenigingen is de wens aangegeven om meer te doen rondom de doelgroep;

De expert kan het lokale netwerk meer kennis geven waardoor het netwerk meer kan bieden voor kinderen met autisme. Zie ook het eerdere argument over het meer inzetten van het (lokale) netwerk.

Het levert een (grote) besparing op;

Als we niet meer hoeven door te verwijzen naar kostbare beschikkingen, kunnen we een besparing realiseren. We werken sober en doelmatig conform het beleidskader Sociaal Domein. Er is wel opgemerkt dat de meest complexe casussen toch doorverwezen moeten worden naar zorginstellingen. Hierdoor kan niet elke beschikking afgevangen worden. Casuïstiek waarbij medicatie nodig is, of waarbij de vraag zo complex is moeten toch middels een beschikking behandeld worden. Dit zijn de hogere kosten, maar zijn ook de minder frequente casussen. Ook is opgemerkt dat omdat er al enkele casussen liepen die niet over konden naar de autisme expert er meer bespaart kan gaan worden in de komende jaren dat de expert ingezet wordt. Dit omdat (voornamelijk in de problematiek waar de expert zich mee bezig houdt) continuïteit van zorg belangrijk is. Indien zorg al gestart was is er gekozen om in

meeste gevallen (na evaluatie) de zorg door te zetten door de zorgaanbieder. Dit aantal wordt steeds minder hoe langer de autisme expert werkzaam is aangezien er steeds minder beschikkingen gestart worden en de beschikkingen die nu nog lopen langzaam aan aflopen.

De pilot (duur tot 31-12-2020) is tot 8-12-2020 weergegeven in de resultaten hieronder. Het team jeugd consulenten heeft bijgehouden welke beschikking zij ingezet hadden indien zij niet de autisme-expert hadden ingezet. Dit heeft geresulteerd in een overzicht waarin we zien dat de autisme-expert in 63 casussen betrokken is en tot 8-12-2020 € 156.870,13 heeft bespaard aan 53 beschikkingen. De overige 10 casussen is nog niet van te zeggen welke beschikking gegeven zou worden. Deze besparing valt echter hoger uit als we de verlengingen en indicaties die afgegeven waren door andere partijen (maar door inzet van de expert niet ingezet zijn) meenemen. Dat betekent dat er € 180.000 minder uitgegeven is aan beschikkingen door inzet van de autisme expert.

In totaal wordt er € 79.769 uitgegeven in 2020 aan de autisme expert. De besparing is dan € 180.000 - € 79.769 = € 100.231 . Dit is ook het bedrag dat opgenomen is in de vierde financiële rapportage.

Vervolgstappen

De pilot met de autisme expert wordt met een jaar verlengd. Hierna wordt inzichtelijk of deze manier van werken de inhoudelijke en financiële resultaten bereikt zoals verwacht. Na het eerste jaar deze pilot draaien is dit wel de verwachting.

Financiën

De autisme-expert wordt voor (maximaal) 24 uur per week ingehuurd.

De totale kosten op jaarbasis bedragen voor 2021: € 71.969,-- excl. BTW. Er is gekozen om de lasten van de programmakosten te halen zoals ook in 2020 gedaan.

Deze raadsinformatienota is besproken in de B&W vergadering op genoemde datum.